

Sygnatura akt II Ca 1986/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Nowak
Sędziowie:	SO Krystyna Dobrowolska SO Katarzyna Biernat-Jarek (sprawozdawca)

Protokolant: stażysta Robert Nędza

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2019 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Komendanta Wojewódzkiego Policji w K.

przeciwko G. D.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Oświęcimiu z dnia 29 maja 2018 r., sygnatura akt I C 2469/17

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Katarzyna Biernat-Jarek SSO Anna Nowak SSO Krystyna Dobrowolska

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy na podstawie art. 387 § 2 k.p.c. w uzasadnieniu niniejszego wyroku ograniczył się do wyjaśnienia podstawy prawnej wraz z przytoczeniem przepisów prawa, ponieważ jako Sąd II instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, ani nie zmienił ustaleń faktycznych Sądu I instancji, a w apelacji nie zostały zgłoszone zarzuty dotyczące tych ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Przyjmując jako podstawę fatyczną podjętego rozstrzygnięcia prawidłowo dokonane przez Sąd I instancji ustalenia uznał, że Apelacja powoda podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa dochodziła od pozwanego G. D. zapłaty kwoty 10950 zł , jaka sama wypłaciła tytułem odszkodowania w związku z uszkodzeniami ciała doznanymi przez L. G. i K. C. w trakcie interwencji przeprowadzanej na terenie nieruchomości należącej do pozwanego.

Apelujący polemizuje z dokonaną przez Sąd I instancji wykładnią przepisów prawa materialnego zwłaszcza art. 441 § 3 k.c. i odwołuje się w tym zakresie do ugruntowanego jego zdaniem orzecznictwa Sądu Najwyższego, przywołując w tym przedmiocie judykaty Sądu Najwyższego.

Wskazać jednak należy , że wypłacone w okolicznościach niniejszej sprawy na rzecz poszkodowanych funkcjonariuszy L. G. i K. C. świadczenie określone jako „jednorazowe odszkodowanie” miało związek z doznanym uszczerbkiem na zdrowiu i swym charakterem odpowiadało zadośćuczynieniu rozumianego zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. albowiem powiązane było z samym faktem uszczerbku na zdrowiu , nie kompensowało poniesionej konkretnej szkody materialnej czy wypłaconego w okresie choroby uposażenia , albowiem w takich sprawach wypowiadał się Sąd Najwyższy w przytoczonych przez apelującego judykatach , podobnie jak i nie miało związku ze szkodą spowodowaną ruchem pojazdów.

Sąd Najwyższy w uchwale Składu Siedmiu Sędziów z dnia 21 października 1997 r. III CZP 34/97 (OSNC 1998/2 poz. 19) opowiedział się za dopuszczalnością stosowania do roszczeń regresowych pomiędzy zobowiązanymi in solidum - w drodze analogii - przepisów dotyczących regresu między dłużnikami solidarnymi, w tym w szczególności art. 441 § 3 k.c., przy czym orzeczenie to dotyczyło możliwości dochodzenia w ramach regresu zwrotu świadczeń wypłaconych z tytułu odszkodowania za zniszczone mienie i uposażenia za czas niezdolności do pracy. Stanowisko to zostało następnie potwierdzone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2008 r. III CZP 13/2008 (OSNC 2009/5 poz. 67), według której Skarbowi Państwa, który wypłacił funkcjonariuszowi za wypadek pozostający w związku z pełnieniem służby w Policji jednorazowe odszkodowanie pieniężne na podstawie art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji (Dz. U. z 1972 r. Nr 53, poz. 345 z późn. zm.), przysługuje do sprawy roszczenie o zwrot równowartości tego świadczenia.

W uzasadnieniu tej uchwały Sąd najwyższy wywodził, że „nazwa świadczenia określonego w art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r., jest jednorazowym odszkodowaniem, a więc - zgodnie z rezultatem wykładni językowej przepisu - powinno stanowić wyrównanie szkody wyrządzonej ubezpieczonemu na skutek nastąpienia określonego w ustawie zdarzenia (wypadku w związku ze służbą w Policji). Odwołując się do analogii pomiędzy tą ustawą a analogicznym systemem ubezpieczeń wypadkowych obejmującym pracowników, wypada zauważyć, że wystąpienie szkody na osobie jest w ustawie wypadkowej traktowane jako jeden z istotnych, choć niewyrażonych wprost w przepisach tej ustawy elementów warunkujących powstanie roszczenia o wypłatę świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Bez spowodowania szkody na osobie, zdarzenie może być uznane tylko za nieszczęśliwy wypadek, który nie pociąga za sobą powstania po stronie pracodawcy lub organu rentowego obowiązku świadczenia. Szkoda jest co prawda oceniana odmiennie niż według norm prawa cywilnego, gdyż ustala się ją ryczałtowo na podstawie kryteriów określonych w ustawie, nie oznacza to jednak, że jednorazowe odszkodowanie, o którym mowa, nie pełni funkcji kompensacyjnej.

Wobec powyższego można przyjąć, że jednorazowe odszkodowanie, należne funkcjonariuszowi Policji z tytułu zajścia wypadku związanego ze służbą (podobnie jak pracownikowi z tytułu wypadku przy pracy), wykazuje tak wiele cech wspólnych ze świadczeniami, do których zobowiązany byłby sprawca wypadku na podstawie przepisów prawa cywilnego, jak zwłaszcza odszkodowanie za szkodę majątkową na osobie (art. 444 § 1 k.c.), że w istocie wypłatę poszkodowanemu świadczeń jednego i drugiego rodzaju można postrzegać jako służącą temu samemu celowi i zaspokojeniu tego samego interesu uprawnionego. Odpowiedzialność Skarbu Państwa wobec funkcjonariusza, oparta na przepisie ustawy z zakresu ubezpieczenia społecznego, ma jednak swoje źródło w odpowiedzialności cywilnej na podstawie zasad słuszności, z którymi zgodne jest udzielenie funkcjonariuszowi wzmożonej ochrony, skoro ryzykuje on życie i zdrowie w interesie powszechnym”

Nie ulega wątpliwości , że przewidziany ustawą obowiązek na rzecz poszkodowanego w trakcie wykonywania obowiązków służbowych funkcjonariusza zapłaty jednorazowego odszkodowania stanowi swoistą gwarancję dla

zadośćuczynienia krzywdy i wynagrodzenia szkody. Funkcjonariuszowi , niezależnie od wypłaconego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r odszkodowania oczywiście przysługuje uprawnienie do domagania się zapłaty stosownego odszkodowania i zadośćuczynienia od bezpośredniego sprawcy szkody na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 443 § 1 k.c. i art. 444 § 1 k.c.

Nie można jednak tracić z pola widzenia , że realizując swoje uprawnienia wynikające z przepisów kodeksu cywilnego na drodze sądowej , poszkodowany oczekiwałby należytej rekompensaty w bliżej niesprecyzowanym, częstokroć odległym terminie , będąc narażonym na potencjalne trudności z egzekwowaniem należnego mu roszczenia.

Skoro pracodawca zrekompensował doznaną krzywdę , jakkolwiek realizując swój ustawowy obowiązek, nie ma przeszkód by wypłaconej kwoty dochodził od sprawcy szkody , który z kolei w tych okolicznościach może bronić się zarzutami , że we własnym zakresie szkodę już wynagrodził, względnie że wypłacone świadczenie jest wygórowane, jeżeli podstawą zasądzenia kwoty dochodzonej pozwem będzie odpowiednio stosowanym art. 441 § 3 k.c.

Jakkolwiek zgodzić można się z apelującym , że zapłata przez niego odszkodowania nie zwalniała Skarbu Państwa od obowiązku zapłaty poszkodowanym odszkodowania na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16.12.1972 r., jednakowoż niesporne w niniejszej sprawie było że pozwany w żaden sposób nie zrekompensował doznanej krzywdy , zaś poszkodowani funkcjonariusze od daty zdarzenia tj. 28.03.2014 r. nie dochodzili od niego żadnych roszczeń. Ostatecznie to sprawca szkody musi liczyć się ze skutkami swego postępowania , nawet jeśli uznaje je za nadmiernie wygórowane, zawłaszcza jeśli odpowiada na zasadzie winy , a nie ryzyka. Co istotne pozwany nie podnosił w niniejszej sprawie , że wypłacone świadczenie jest nieadekwatne do rozmiaru uszczerbku na zdrowiu oraz że odpowiadając na gruncie prawa cywilnego , należyna kwota byłaby niższa.

W tym stanie rzeczy – mając na względzie całokształt okoliczności sprawy Sąd Okręgowy w całości przychylił się do dokonanej przez Sąd I instancji interpretacji przepisów prawa oraz poglądu jaki w analogicznej sprawie wypowiedział Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały III CZP 13/08 , nie widząc przy tym potrzeby występowania z pytaniem prawnym do Sądu Najwyższego, tym bardziej że pozwany do tej pory w żaden realny sposób nie zrekompensował spowodowanej swoim zachowaniem szkody.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o oddaleniu apelacji, o kosztach postępowania odwoławczego orzekając na podstawie art. 98 k.p.c. i zasadzając na rzecz Skarbu Państwa poniesione koszty związane z ustanowionym pełnomocnikiem , którego wynagrodzenie ustalono w oparciu o § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz. U. 2018 poz. 265).

SSO Krystyna Dobrowolska SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Biernat-Jarek